

ISSN 2224-5294

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ

Х А Б А Р Л А Р Ы

ИЗВЕСТИЯ

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. АБАЯ

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ABAY KAZAKH NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY

ҚОҒАМДЫҚ ЖӘНЕ ГУМАНИТАРЛЫҚ
ҒЫЛЫМДАР СЕРИЯСЫ

СЕРИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ
И ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

4 (320)

ШІЛДЕ – ТАМЫЗ 2018 ж.

ИЮЛЬ – АВГУСТ 2018 г.

JULY – AUGUST 2018

1962 ЖЫЛДЫҢ ҚАҢТАР АЙЫНАН ШЫҒА БАСТАҒАН

ИЗДАЕТСЯ С ЯНВАРЯ 1962 ГОДА

PUBLISHED SINCE JANUARY 1962

ЖЫЛЫНА 6 РЕТ ШЫҒАДЫ

ВЫХОДИТ 6 РАЗ В ГОД

PUBLISHED 6 TIMES A YEAR

Б а с р е д а к т о р

ҚР ҰҒА құрметті мүшесі
Балықбаев Т.О.

Р е д а к ц и я а л қ а с ы :

экон. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Баймұратов У.Б.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Байпақов К.М.**; филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Есім Г.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қирабаев С.С.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қошанов А.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нәрібаев К.Н.** (бас редактордың орынбасары); филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нысанбаев А.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сәбікенов С.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сүлейменов М.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сатыбалдин С.С.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Әбжанов Х.М.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Әбусейтова М.Х.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Байтанаев Б.А.**; филол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Жақып Б.А.**; фил. ғ. докторы, проф., академик НАН РК **Қалижанов У.К.**; филол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қамзабекұлы Д.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қожамжарова Д.П.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қойгелдиев М.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Құрманбайұлы Ш.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Таймағанбетов Ж.К.**; социол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Шәукенова З.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Дербісәлі А.**; саяси. ғ. докторы, проф., **Бижанов А.К.**, тарих ғ. докторы, проф., **Кабульдинов З.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Қажыбек Е.З.**

Р е д а к ц и я к е ң е с і :

Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Белостечник Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА академигі **Велиханлы Н.** (Азербайджан); Тәжікстан ҰҒА академигі **Назаров Т.Н.** (Тәжікстан); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Рошка А.** (Молдова); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Руснак Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Муратов Ш.** (Әзірбайжан); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Сафарова З.** (Әзірбайжан); э. ғ. д., проф. **Василенко В.Н.** (Украина); заң ғ. докт., проф. **Устищенко В.А.** (Украина)

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабарлары. Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар сериясы». ISSN 2224-5294

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.)

Қазақстан республикасының Мәдениет пен ақпарат министрлігінің Ақпарат және мұрағат комитетінде 30.04.2010 ж. берілген № **10894-Ж** мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 500 дана.

Редакцияның мекенжайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., 220, тел.: 272-13-19, 272-13-18,
<http://nauka-nanrk.kz>, social-human.kz

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2018

Типографияның мекенжайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Муратбаева көш., 75.

Главный редактор

Почетный член НАН РК

Т.О. Балыкбаев

Редакционная коллегия:

докт. экон. н., проф., академик НАН РК **У.Б. Баймуратов**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **К.М. Байпаков**; докт. филос. н., проф., академик НАН РК **Г.Е. Есим**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **С.С. Кирабаев**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **А.К. Кошанов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **К.Н. Нармбаев** (заместитель главного редактора); докт. филос. н., проф., академик НАН РК **А.Н. Нысанбаев**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **С.Н. Сабиткенов**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **М.К. Сулейменов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **С.С. Сатубалдин**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Х.М. Абжанов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **М.Х. Абусейтова**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Б.А. Байтанаев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Б.А. Жакып**; докт. фиол. н., проф., академик НАН РК **У.К. Калижанов**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **Д. Камзабекулы**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Д.П. Кожамжарова**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **М.К. Койгельдиев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ш. Курманбайулы**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ж.К. Таймаганбетов**; докт. социол. н., проф., чл.-корр. НАН РК **З.К. Шаукенова**; д. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **А. Дербисали**; доктор политических наук, проф., **Бижанов А.К.**; доктор ист. наук, проф., **Кабульдинов З.Е.**; доктор фил. н., проф., член-корр. НАН РК **Қажыбек Е.З.**

Редакционный совет

академик НАН Республики Молдова **Г. Белостечник** (Молдова); академик НАН Азербайджанской Республики **Н. Велиханлы** (Азербайджан); академик НАН Республики Таджикистан **Т.Н. Назаров** (Таджикистан); академик НАН Республики Молдова **А. Рошка** (Молдова); академик НАН Республики Молдова **Г. Руснак** (Молдова); чл.-корр. НАН Азербайджанской Республики **Ш. Мурадов** (Азербайджан), член-корр. НАН Азербайджанской Республики **З.Сафарова** (Азербайджан); д. э. н., проф. **В.Н. Василенко** (Украина); д.ю.н., проф. **В.А. Устименко** (Украина)

Известия Национальной академии наук Республики Казахстан. Серия общественных и гуманитарных наук. ISSN 2224-5294

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов

Министерства культуры и информации Республики Казахстан № 10894-Ж, выданное 30.04.2010 г.

Периодичность 6 раз в год

Тираж: 500 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, 220, тел. 272-13-19, 272-13-18,
www.nauka-nanrk.kz / social-human.kz

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2018 г.

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75

Chief Editor

Honorary member of NAS RK
Balykbayev T.O

Editorial board:

Doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Baimuratov U.B.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Baipakov K.M.**; doctor of philosophy, prof, academician of NAS RK **Esim G.E.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Kirabayev S.S.**; doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Koshanov A.K.**; doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Naribayev K.N.** (deputy editor-in-chief); doctor of philosophy, prof, academician of NAS RK **Nyssanbayev A.N.**; doctor of law, prof, academician of NAS RK **Sabikenov S.N.**; doctor of law, prof, academician of NAS RK **Suleymenov M.K.**; doctor of economy, prof, academician of NAS RK **Satybaldin S.S.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Abzhanov H.M.**; doctor of history, prof, corresponding member of NAS RK **Abuseitova M.H.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Baitanaev B.A.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Zhakyp B.A.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Kalizhanov U.K.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Hamzabekuly D.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Kozhamzharova D.P.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Koigeldiev M.K.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Kurmanbaiuly Sh.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Taimaganbetov J.K.**; doctor of sociology, prof, corresponding member of NAS RK **Shaukenova Z.K.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Derbisali A.**; doctor of political science, prof **Bizhanov A.K.**; doctor of History, prof **Kabuldinov Z.E.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Kazhybek E.Z.**

Editorial staff:

Academician NAS Republic of Moldova **Belostechnik.G** (Moldova); Academician NAS Republic of Azerbaijan **Velikhanli N.** (Azerbaijan); Academician NAS Republic of Tajikistan **Nazarov T.N.** (Tajikistan); Academician NAS Republic of Moldova **Roshka A.** (Moldova) Academician NAS Republic of Moldova **Rusnak G.** (Moldova); Corresponding member of the NAS Republic of Azerbaijan **Muradov Sh.** (Azerbaijan); Corresponding member of the NAS Republic of Azerbaijan **Safarova Z.** (Azerbaijan); Associate professor of Economics **Vasilenko V.N.** (Ukraine), Associate professor of Law **Ustimenko V.A.** (Ukraine)

News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Humanities. ISSN 2224-5294

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of information and archives of the Ministry of culture and information of the Republic of Kazakhstan N **10894-Ж**, issued 30.04.2010

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 500 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 219, 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,
[www:nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz) / social-human.kz

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2018

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

ISSN 2224-5294

Volume 4, Number 320 (2018), 37 – 42

UDC 338.2

G.T. Mynzhanova¹, N.T. Sailaubekov²¹The International University of Kyrgyzstan, Bishkek, Kyrgyzstan;²Kazakh Ablaihan University of International Relations and World Languages, Almaty, Kazakhstan
e-mail: gulzhakan1970@mail.ru; sailaubekov@rambler.ru**HUMAN RESOURCES ANALYSIS OF HIGHER EDUCATION
SPHERE IN KAZAKHSTAN
AT THE PRESENT STAGE OF DEVELOPMENT**

Abstract: This article is devoted to the analysis of the current situation and development of human resources in higher education in the Republic of Kazakhstan. The authors study the quantitative aspects of the higher education market features in the country for the analysis of current situation of human resources development and consider the main problems of their distribution and use in the system of higher education. In order to study the qualitative parameters of human resource management, changes in the external and internal environment of the higher education system are analyzed, such as the demographic situation in the country, the state policy of optimizing universities, motivation, pedagogical work, etc. in the system of higher education in modern conditions.

As a result of the research, the authors come to the conclusion that the proper management of the parameters of qualitative and quantitative characteristics of human resources in the sphere of higher education will have a positive impact on the training of highly qualified, competent personnel in the country who are demanded on the labor market.

Key words: higher education system, human resources, pedagogical workload, demographic growth, personal growth, competence.

Introduction. The human resources of the country play a special role at the present stage of its development, with the help of which the country's scientific and industrial achievements and overall economic growth are ensured. As noted, the President of Kazakhstan N. Nazarbayev in the program "one Hundred concrete steps " the main goal is to increase the competitiveness of graduates and the growth of export potential of the educational sector(step 79) [1], which directly affect the improvement of the quality of human resources in achieving the competitiveness of the national economy.

Kazakhstan's education sector is one of the priorities, strategically important spheres of the economy, which is aimed at training personnel to ensure the country's competitive development in the long term. According to experts from OECD countries, Kazakhstan's human resources are the main source of its competitive advantage. Therefore, the state pays special attention to the development and support of the education sector. Financing of education from the state budget is at the level of 3.8% of the country's GDP, although in OECD countries this figure is around 5-6% [2]. Over the years of Kazakhstan's independence, a higher level of funding was in 2012 at 4.5% of GDP. In addition to public funding, the use of private sector funding for the conducting of applied scientific research in this area will become a mandatory requirement [3]. These measures contribute for improving the effectiveness of applied researches and their implementation into production activities.

Education sphere is also seen as an industry that not only develops the intellectual level of people, but also a sphere that increases the level of the country's GDP and therefore it is necessary to refer this sector as noted by the President of the Republic of Kazakhstan N. Nazarbayev; "A separate branch of the economy with its investment projects and export potential [3, p.7]". Recent years the population has changed the attitude towards education and including higher education, it means that, people began to realize the importance of higher education and began to invest more in this sphere. Thus, in the structure of expenditures of the country's population, 1/5 of all expenditures were expended on higher education services in 2016 [2, p.28]

In the education system of the country, the sphere of higher education occupies a special place. In this area, reforms have been carried out since 1991 at the state level, which are aimed at improving the quality of higher education through which there are trained competitive personnel. In 2015, amendments and additions were made to the law of Kazakhstan "On education". The state program of education and science development for 2016-2019 years has been prepared and accepted. One of the objectives of this program is to provide sectors of the economy with competitive personnel with higher and postgraduate education, integration of education, science and innovation. Objectives: to ensure quality training and modernization of the content of higher and postgraduate education in the context of global trends [5, page 3].

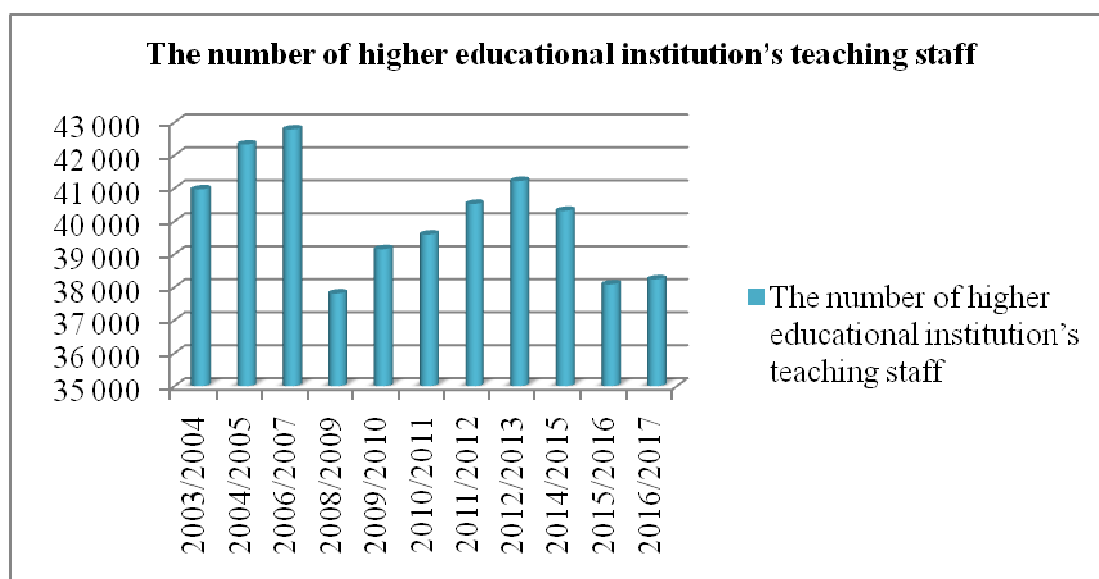
The economy of Kazakhstan is actively integrating into the world community. Accordingly, the sphere of higher education, along with the rest of the spheres is integrated into this space. Entering of this sphere into a world-wide educational environment, mastering the best standards in the field of education and technology for graduates of the higher education institutions and applying their experience, taking into account the specifics of the national education system, are the main goals of the reforms in this area. In May, 2017, Kazakhstan received an invitation for participation from the Committee for Educational Policy of the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD), which confirms the recognition of the international community about the level of education and the desire of the education system of our country for more integrated cooperation.

In the sphere of higher education, the main role is played by teachers implementing all state reforms and preparing future personnel, a new type, since human capital is the basis for modernizing [3, item 7] of the country's economy. Therefore, teachers of higher educational institutions should have special professional abilities to manage new information technologies in order to improve the quality of services provided in the education market and quickly adapt to changes in the labor market.

A special aspect of the university teacher's activity is scientific and methodological activity, which requires the teacher not only to make efforts in terms of introducing scientific research works, but also to improve the methods and ways of conducting lecture and seminar classes. To interest and motivate the listeners, using different methods of training in order to form certain competences for them it is not easy task.

Analysis of the current situation: quantitative aspects. A particularly important role in this system belongs to teachers, who act as a guiding instructor in the world of higher education. It is the professionals in their field; a well-coordinated, highly qualified teaching staff can prepare personnel capable of solving the problems of development of the national economy and its integration into the international community.

Figure 1 - The number of higher educational institution's teaching staff

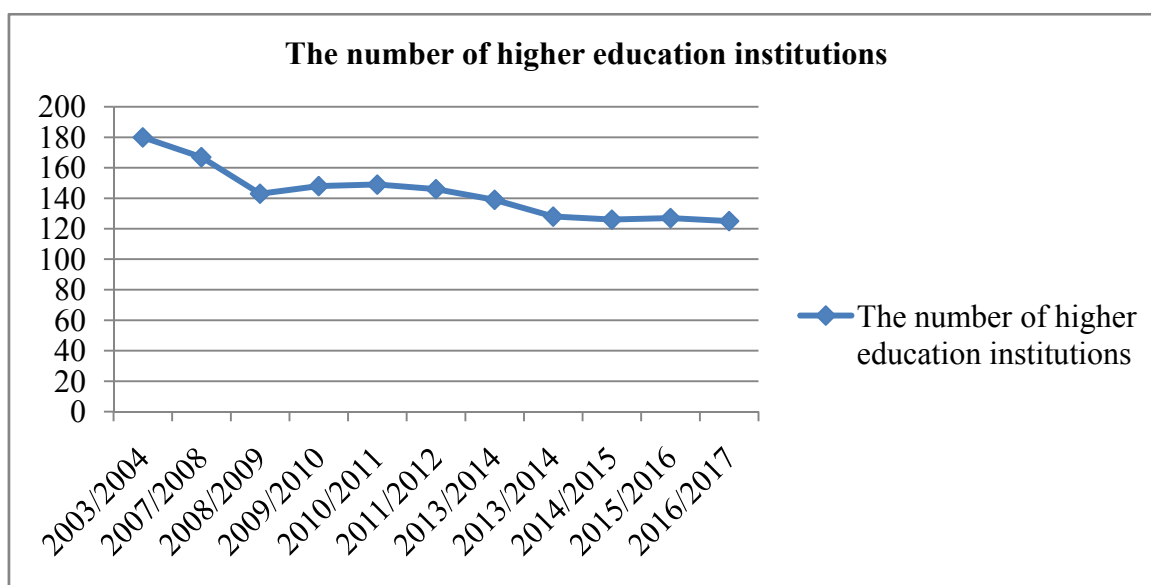
Source: www.stat.gov.kz [6]

According to official statistics of the Republic of Kazakhstan's Statistics Committee in 2015/2016 academic year, the number of full-time university teachers was 38 087 people, including 5250 teachers working part-time. Among them, 9.4% of the staff has doctoral degree, 37.7%, of staff has a degree of candidate of science, professors - 6.1% and associate professor - 17.1%. The number of teachers with an academic master's degree was 10 108 people, or 26.5%, Ph.D. and a doctor by profile - 1 273 people or 3.3%. In 2016/2017 academic year, the total number of faculty members (teachers), working in the higher educational institutions of the country was 38 241 people. Among them, according to the statistics committee of the Republic of Kazakhstan, only 50.4% have a scientific degree, which is a rather low indicator. It should be noted that this indicator is much lower in most regions of Kazakhstan. With the transition to the Bologna system from 2010, the number of PhD doctors was only 3.3% of the total number of university teaching staff [2].

As indicated in Figure 1, the number of higher education institution teaching staff in 2016/2017 academic year was 38 241. If we compare this indicator with 2003/2004 academic year, the decrease in 2016/2017 academic year is determined at the level of 6.7%. Such a decreasing is primarily due to such objective reasons as the optimization of the higher education system in the country, the change in the students' amount and the demographic situation in the country, the salaries and pedagogical load of the teaching staff, extra work from the employer side, tuition fees, and etc.

In 1991 there were only 55 institutions of higher education in Kazakhstan. But with the introduction of private education in the Republic, the total number of higher education institutions has increased sharply and in 2001-2002 academic years it reached 182 it was the maximum quantity of high schools during last two decades in Kazakhstan

Figure 2 - The number of higher education institutions

Source: www.stat.gov.kz [6]

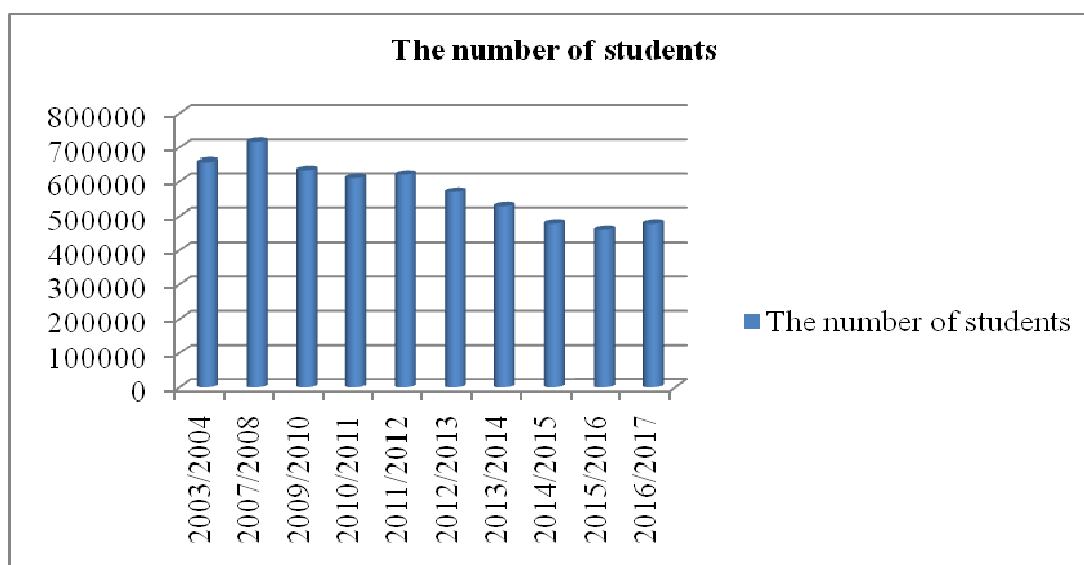
As it is indicated in the Figure 2 the number of higher education institutions decreased significantly by 21.4% in 2008/2009 academic year compared to 2003/2004 academic year, and by the academic year 2016/2017 the decrease was 31.3% compared to the same 2003/2004 academic year. The decrease in the number of universities in the country is due to several factors, among which are the main of them: the active policy of the state in optimizing universities, competition between universities and reducing the student quantity. In 2015/2016 academic year the number of universities amounted to 127. Among them there are 9 national, 31 state, 13 non-citizens, 1 Autonomous educational organization, 1 international, 16 joint-stock, and 56 private higher education institutions.

The most part of higher educational institutions' total number in this period of time are in large cities of Kazakhstan. The first place belongs to Almaty according to the number of universities as there are 42

universities in it. Among them: 7 national universities, 1 state university, 5 non citizen universities, 10 joint stock form universities, and 19 private universities. The second place is Astana with 12 universities, including 2 national universities, 1 autonomous educational organization, 3 joint-stock form universities, and 6 private universities. State universities are concentrated in regional centers, such as Karaganda (4 universities), Kostanay (4 universities), South Kazakhstan (4 universities), East Kazakhstan (4 universities) and other universities (14) are located in other regions of Kazakhstan [6].

The total number of universities was 125 in 2016/2017 academic year. There are 9 national, 31 state, 13 non-citizen, 1 autonomous education organization, 1 international, 16 joint-stock form, and 54 private higher education institutions. The share of private higher education institutions prevails in the structure of the total number of universities in Kazakhstan.

Figure 3 - The number of students of higher educational institutions

Source: www.stat.gov.kz [6]

In 2015/2016 academic year, the total number of students was 459 369 people, among 414 772 were trained for a bachelor's degree 39 344 people had higher special education. If we compare the number of students of 2015/2016 academic year with 2003/2004 academic year, we see that the total number of students has noticeably decreased (198 737 people), or 43%. In 2016/2017 academic year, for the first time in the last decade, there has been a trend towards an increase of 17 705 people, or 3.8%. The decrease in the quantity of students is mainly due to demographic factors, since the beginning of 1990s to 2000, the birth rate in the country fell sharply. In Kazakhstan, the birth rate has increased after 2001, and the period from 2005 to 2014 is characterized by a relative "birth boom" [7].

Qualitative parameters of human resources management in higher education sphere. There are several qualitative parameters of management of human resources in this sphere such as: competence, motivation and awareness. Changes in the external and internal environment of the higher education system also have influenced the activity of the system itself:

1) The policy of optimization of universities. The state carried out the optimization of universities with the purpose of improving the quality of educational services. Reducing the number of universities at the state level was carried out by merging or transition to the status of colleges or the closure of the university. Such kind of optimistic state policy was carried out between 2011 and 2014. Strengthening universities will bring together financial and human resources. Improvements in the financial condition of the university allowed the universities to pay more attention to the material and technical base of the university and to increase the competence of teachers. Competency is understood as the ability to apply existing knowledge and skills to solve specific production tasks and perform work functions in accordance with established requirements [6].

2) Motivation of teachers. The level of salary does not satisfy teachers accordingly they prefer to work in other commercial structures instead of students training. The pedagogical workload of the professor on the average is 600-700 hours; the assistant's is over 800 hours per year. Out of the overall, pedagogical workload almost 80% is made up of classroom work. Not all audiences are equipped with the necessary infrastructure for lecturing, conducting practical classes. If before according to the normative one lecture flow did not exceed 75 people, now it is 100-110 students in it.

The numbers of hours for checking the knowledge and skills of students in recent years are declining. For example, five years ago, according to the standard, 0.5 hours were allocated for one student to make control, now this figure is only 0.25 hours. There are a lot of part-time teachers in the universities among teachers who have scientific degree as there only 50.4% teachers have scientific degree. Combining the work in different universities also negatively affects the quality of the education services provided.

3) The pedagogical load of the teacher is the main work that must be performed by the teacher. Due to the increase in pedagogical load and the decrease in the contingent of students, teachers are forced to conduct 7-8 disciplines and are obliged to prepare an educational and methodical complex of discipline on paper and electronic media, which takes up a large amount of time for the teacher's work. In addition to these works, which are directly related to teaching, they are forced to perform additional work, for example, to be on duty during the examination session, attracting entrants, to be on duty in hostels, writing various reports, etc.

It should also be noted that some universities put a task or a so-called plan to attract entrants for the university, since funding for private universities is carried out at the expense of students' cash receipts. Therefore, universities are interested in increasing the contingent of students. There are practiced various grants or donations from successful graduates in abroad Universities, for example, Stanford University graduates Sergey Brin and Larry Page, the co-owners of Google company transfer millions of dollars annually to the University budget [8]. Unfortunately, this practice is not applied in the system of universities in Kazakhstan.

4) Instead of improving their scientific potential and teaching skills, personal professional growth many teachers spend a large number of their time to do the tasks that are not directly related to the teaching process.

5) Reducing the number of students in universities. The number of students in universities in the country in 2016/2017 academic year was 477,074. It is less by 181032 people compared to 2003/2004 academic year [7]. The main reason for the decrease in the number of students is the demographic situation in the country, when the birth rate after Kazakhstan's independence has decreased, as well as the low level of results of unified national test (UNT) graduates of secondary schools.

6) Increase in tuition fees reduces the number of students entering universities, as 70% of the total number of students, for example, in 2015-2017 academic years, was fee-paying students. There was devaluation of the national currency in Kazakhstan in August 20, 2015. This devaluation process had a direct impact on the fee of education and some graduates of schools couldn't longer afford higher education, which will lead to a decrease in the number of students.

Conclusion. Summarizing, we may say that:

1) The system of higher education is a strategic important sphere in the country's economy. And although the state pays special attention to the development of this sphere, nevertheless the current demographic situations, as well as the current economic situation in Kazakhstan, have had a negative impact on the demand for higher education services.

2) Universities independently determine the pedagogical load of the teaching staff. Along with the quantitative parameters of human resources management in this area (pedagogical workload, the number of courses, language of teaching, etc.), also universities should pay attention for the improving the qualitative aspects of organizing teaching process such as improving the infrastructure of the conducting a class (lecture, seminar and others), organizing courses to improve the professional skills of teaching staff, liberate them from the additional task etc.

REFERENCES

- [1] N.Nazarbaev «Sto konkretnyh shagov», Astana, 6 maja 2015 g.
- [2] Nacional'nyj doklad o sostojanii i razvitii sistemy obrazovanija RK za gody nezavisimosti 2016, <http://iac.kz/ru>

- [3] N.Nazarbaev Poslanie Prezidenta RK narodu Kazahstana, «Novye vozmozhnosti razvitija v uslovijah chetvertoj promyshlennoj revoljucii», 10 janvarja, **2018**. jel.rezhim dostupa <http://www.akorda.kz>
- [4] Manmohan Joshi (**2012**), Human Resource Management, ISBN: 978-87-403-0393-3
- [5] Gosudarstvennaja Programma razvitija obrazovanija i nauki Respubliki Kazahstan na 2016-2019 gg, Astana 2016, 1 mart, jel.rezhim dostupa http://ksu.edu.kz/files/gosudar_programma_na_2016-2019gg.pdf
- [6] www.stat.gov.kz
- [7] N. Nazarbaev, Kazahstan na puti k obshhestvu znaniy, Astana, 5 sentjabrja, 2012 goda, jel.rezhim dostupa <http://edu.gov.kz>
- [8] Vahitov T.R., Kondrat'eva T.N. (**2015**) Professorsko-prepodavatel'skij sostav v uslovijah reformirovanija rossijskoj sistemy vysshego obrazovanija, Vestnik Burjatskogo Gosudarstvennogo universiteta (in Russian)
- [9] Bondarenko O.V., Shajhutdinova O.R. (**2013**) Problemy v sfere vysshego professional'nogo obrazovanija i rynek truda, Fundamental'nye issledovanija, №6/5 2013 jel resurs rezhim dostupa http://otherreferats.allbest.ru/management/00155746_0.html
- [10] Borisov A.B. Slovar' «Bol'shoj jekonomicheskij slovar'. M.: Knizhnyj mir, **2003**. 895 s.»

Г.Т. Мынжанова¹, Н.Т. Сайлаубеков²

¹Қырғызстанның Халықаралық Университеті, Бишкек, Қырғызстан;

²Абылай хан атындағы Қазақ Халықаралық Қатынастар және Әлем Тілдер Университеті

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚАЗІРГІ КЕЗДЕГІ ДАМУ ЖАҒДАЙЫНДА ЖОҒАРҒЫ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНЫҢ АДАМ РЕСУРСТАРЫН ТАЛДАУ

Аннотация: Бұл мақалада Қазақстан Республикасының жоғары білім беру саласындағы адами ресурстарының қазіргі жағдайы және оны дамыту жолдарына арналған. Авторлар адам ресурстарын дамытудың ағымдағы жағдайын талдау үшін жоғары білім нарығының жай-күйінің сандық аспектілерін зерттейді және осы білім беру саласында адам ресурстарын бөлу мен пайдаланудың негізгі проблемаларын қарастырады. Адам ресурстарын басқарудың сапалық параметрлерін зерттеу мақсатында қазіргі кездегі жоғары білім беру жүйесінің сыртқы және ішкі ортасының өзгерістері атап айтсақ, елдегі демографиялық жағдай, жоғары оқу орындарын оптимизациялау, мотивация, педагогикалық жүктеме және т.б. қарастырады. Зерттеу нәтижесінде, авторлар жоғары білім беру жүйесінің адам ресурстарын басқарудың сандық және сапалық параметрлерін дұрыс қолдану жоғары білікті, кәсіби шеберлігі жоғары, еңбек нарығында сұранысқа ие маман дайындауға оң ықпал етеді деген қорытынды жасайды.

Түйін сөздер: жоғары білім беру жүйесі, адам ресурстары, педагогикалық жүктеме, демографиялық өсім, жеке даму, компетенция.

Г.Т. Мынжанова¹, Н.Т. Сайлаубеков²

¹Международный Университет Кыргызстана, Бишкек, Кыргызстан;

²Казахский Университет Международных Отношений и Мировых Языков имени Абылай хана, Алматы, Казахстан

АНАЛИЗ ЧЕЛОВЕЧЕСКИХ РЕСУРСОВ СФЕРЫ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ КАЗАХСТАНА НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ РАЗВИТИЯ

Аннотация: Данная статья посвящена анализу современного состояния и развития человеческих ресурсов в сфере высшего образования Республики Казахстан. Авторы изучают количественные аспекты состояния рынка высшего образования для анализа текущего состояния развития человеческих ресурсов и рассматривают основные проблемы их распределения и использования в системе высшего образования. В целях изучения качественных параметров управления человеческими ресурсами анализируются изменения внешней и внутренней среды системы высшего образования, такие как демографическая ситуация в стране, государственная политика оптимизации вузов, мотивация, педагогическая нагрузка и др. в системе высшего образования в современных условиях. В результате исследования, авторы приходят к мнению, что правильное управление параметрами качественных и количественных характеристик человеческих ресурсов сферы высшего образования окажет положительное воздействие на подготовку высококвалифицированных, компетентных кадров страны, востребованных на рынке труда.

Ключевые слова: система высшего образования, человеческие ресурсы, педагогическая нагрузка, демографический рост, личный рост, компетенция.

МАЗМҰНЫ

<i>Беспяева Р.С., Бугубаева Р.О., Мануэль Ф. Грела.</i> Инновациялық маркетингтік технология негізінде туризм саласын дамыту (ағылшын тілінде).....	5
<i>Сейтова В., Г. Исатаева, Роланд Гизе.</i> Ауыл шаруашылығындағы инновациялық жүйелердің дамуы: әдістемелік тәсілдер (ағылшын тілінде).....	15
<i>Дубина И.Н., Тургинбаева А.Н., Домалатов Е.Б.</i> Инновациялық қызметтегі мемлекеттік-жеке меншік серіктестігінің үлгісін таңдау (ағылшын тілінде).....	21
<i>Кашук Л.И., Мусалимова Б.Т., Симонов С.Г.</i> Жергілікті аймақтың жоғары оқу орындарын қаржыландыру үлгісін жүзеге асыру тәжірибесі, кадрлық саясаты (ағылшын тілінде).....	30
<i>Мынжанова Г.Т., Сайлаубеков Н.Т.</i> Қазақстанның қазіргі кездегі даму жағдайында жоғарғы білім беру саласының адам ресурстарын талдау (ағылшын тілінде).....	37
<i>Абдулина Г.А., Абельданов А.Б.</i> Аймақтардың әлеуметтік-экономикалық дамуы (ағылшын тілінде).....	43
<i>Абдулина Г.А., Жолдасбекова Г.Ж.</i> Білім, ғылым және бизнестің интеграциясы: шетелдік және отандық тәжірибе (ағылшын тілінде).....	49
<i>Игиликова С.И., Малбақов М.М.</i> Қазақ тілі тарихи лексикасы құрамына кіретін «Ұлу» сөзінің мән-мағынасы туралы (ағылшын тілінде).....	57
<i>Бородина А.А., Нұрсапа А.Т.</i> Жер асты суларын қорғау мен пайдалануды халықаралық құқықтық реттеу (ағылшын тілінде).....	61
<i>Дайрабаева Г.Б., Малдыбек А.Ж.</i> Түркі әлемі және дінаралық этносаралық төзімділіктің қазақстандық үлгісі (ағылшын тілінде).....	68
<i>Дайстер Ю.С., Билисбаева А.М.</i> Заңды тұлғалардың халықаралық жеке-құқықтық мәртебесін айқындау ерекшеліктері (ағылшын тілінде).....	76
<i>Досмагамбетова Д.Ж.</i> Али Шариати идеалды қоғамның теоретикалық үлгісі ретіндегі мұсылмандық қауым жайлы (ағылшын тілінде).....	83
<i>Жолдасбекова Г.Ж.</i> Заманауи жағдайда интеграциялық үдерістердің дамуы (ағылшын тілінде).....	89
<i>Сыздықова Н.</i> Шет елдердегі және қазақстандағы мемлекеттік аудиттің институционалдық негізі (ағылшын тілінде).....	97
<i>Аюпова З.К., Құсайынов Д.Ө.</i> Орталық Азия мемлекеттерінің құқықтық жүйелері.....	105
<i>Дюсембекова Г.С., Айгужина Д.С., Хамитова Д.М.</i> Жанартылатын энергияның көздерін пайдалану Қазақстан республикасының ұлттық экономикасын дамытудың факторы ретінде.....	112
<i>Иманғалиева Ш.С.</i> Қазақстандық жоғары оқу орындарындағы білім алушылардың бойына негізгі дағды-шеберліктерді дамытуда академиялық ұтқырлықтың рөлі.....	120
<i>Абдрахманова Р.С., Рей И.Ю., Саябаев К.М., Алина Г.Б.</i> Ауыл туризміндегі жасыл экономика.....	127
<i>Асанова Ж.Т.</i> Қазақстан мәселелері мемлекеттік мәдениет саясатының мақсаты мен мәні.....	132
<i>Нурғабайлов М.Н., Нурпеисова А.А., Дошан А.С.</i> Экономика және туризм дамуының өндірістік аспектілері.....	136
<i>Сабирова Р.К., Джумаева А.К., Сайынова Л.Қ.</i> Өнеркәсіптік кәсіпорындардағы баға белгілеу әдістері.....	140
<i>Саналиева Л.К., Кенжеғалиева Г.Б., Идельбаева А.С.</i> Инновациялық экономикалық дамудың жаһандық факторы ретінде еліміздің интеллектуальді потенциалын салу үшін қазіргі заманғы экономикалық механикаларды зерттеу.....	144
<i>Әбсаттаров Ф.Б.</i> Құқықтық қазақстандық -азаматтық жоғарғы құқықтық мәдениетінің көрінісі : саяси аспектілері.....	148

* * *

<i>Беспяева Р.С., Бугубаева Р.О., Мануэль Ф. Грела.</i> Инновациялық маркетингтік технология негізінде туризм саласын дамыту (орыс тілінде).....	156
<i>Дубина И.Н., Тургинбаева А.Н., Домалатов Е.Б.</i> Инновациялық қызметтегі мемлекеттік-жеке меншік серіктестігінің үлгісін таңдау (орыс тілінде).....	166
<i>Абдулина Г.А., Абельданов А.Б.</i> Аймақтардың әлеуметтік-экономикалық дамуы (қазақ тілінде).....	176
<i>Абдулина Г.А., Жолдасбекова Г.Ж.</i> Білім, ғылым және бизнестің интеграциясы: шетелдік және отандық тәжірибе (қазақ тілінде).....	182
<i>Игиликова С.И., Малбақов М.М.</i> Қазақ тілі тарихи лексикасы құрамына кіретін «Ұлу» сөзінің мән-мағынасы туралы (қазақ тілінде).....	188
<i>Досмагамбетова Д.Ж.</i> Али Шариати идеалды қоғамның теоретикалық үлгісі ретіндегі мұсылмандық қауым жайлы (қазақ тілінде).....	192
<i>Жолдасбекова Г.Ж.</i> Заманауи жағдайда интеграциялық үдерістердің дамуы (қазақ тілінде).....	198

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Беспяева Р.С., Бугубаева Р.О., Мануэль Ф. Грела.</i> Развитие сферы туризма на основе инновационных маркетинговых технологий (на английском языке).....	5
<i>Сейтова В., Исатаева Г., Роланд Гизе.</i> Развитие сельскохозяйственных инновационных систем: методические подходы (на английском языке).....	15
<i>Дубина И.Н., Тургинбаева А.Н., Домалатов Е.Б.</i> Выбор модели государственно-частного партнёрства в инновационной деятельности (на английском языке).....	21
<i>Каиук Л.И., Мусалимова Б.Т., Симонов С.Г.</i> Модель местного финансирования вузов, как инструмент повышения эффективности реализации кадровой политики регионов (на английском языке).....	30
<i>Мынжанова Г.Т., Сайлаубеков Н.Т.</i> Анализ человеческих ресурсов сферы высшего образования Казахстана на современном этапе развития (на английском языке).....	37
<i>Абдулина Г.А., Абельданова А.Б.</i> Социально-экономическое развитие регионов (на английском языке).....	43
<i>Абдулина Г.А., Жолдасбекова Г.Ж.</i> Интеграция образования, науки и бизнеса: зарубежный и отечественный опыт (на английском языке).....	49
<i>Игиликова С.И., Малбаков М.М.</i> О значении слова «Улитка» включен в список историческая лексика казахского языка (на английском языке).....	57
<i>Бородина А.А., Нурсана А.Т.</i> Международно-правовое регулирование охраны и использования подземных вод (на английском языке).....	61
<i>Дайрабаева Г.Б., Малдыбек А.Ж.</i> Тюркский мир и казахстанская модель межрелигиозной и межэтнической толерантности (на английском языке).....	68
<i>Дайстер Ю.С., Билицбаева А.М.</i> Особенности определения международного частно-правового статуса юридических лиц (на английском языке).....	76
<i>Досмагамбетова Д. Ж.</i> Али Шариати об умме как теоретической модели идеального общества (на английском языке).....	83
<i>Жолдасбекова Г.Ж.</i> Развитие интеграционных процессов на современном этапе (на английском языке).....	89
<i>Сыздыкова Н.</i> Институциональная основа государственного аудита в зарубежных странах и Казахстане (на английском языке).....	97
<i>Аюпова З.К., Кусаинов Д.У.</i> Правовые системы стран Центральной Азии.....	105
<i>Дюсембекова Г.С., Айгужина Д.С., Хамитова Д.М.</i> Использование возобновляемых источников энергии как фактора развития национальной экономики республики Казахстан.....	112
<i>Имангалиева Ш.С.</i> Роль академической мобильности в развитии ключевых навыков студентов в казахстанском вузе.....	120
<i>Абрахманова Р.С., Рей И.Ю., Саябаев К.М., Алина Г.Б.</i> Зеленая экономика в сельском туризме.....	127
<i>Асанова Ж.Т.</i> Музеи Казахстана как объект и субъект культурной политики государства.....	132
<i>Нургабылов М.Н., Нурпеисова А.А., Дошан А.С.</i> Прикладные аспекты развития экономики и туризма.....	136
<i>Сабирова Р.К., Джумаева А.К., Сайынова Л.Қ.</i> Методы ценообразования на промышленных предприятиях.....	140
<i>Саналиева Л.К., Кенжегалиева Г.Б., Идельбаева А.С.</i> Исследование современных экономических механизмов построения интеллектуального потенциала страны как движущего фактора инновационного развития экономики.....	144
<i>Абсаттаров Г.Р.</i> Правовой казахстанец – выражение высокой правовой культуры гражданина: политические аспекты.....	148

* * *

<i>Беспяева Р.С., Бугубаева Р.О., Мануэль Ф. Грела.</i> Развитие сферы туризма на основе инновационных маркетинговых технологий (на русском языке).....	156
<i>Дубина И.Н., Тургинбаева А.Н., Домалатов Е.Б.</i> Выбор модели государственно-частного партнёрства в инновационной деятельности (на русском языке).....	166
<i>Абдулина Г.А., Абельданова А.Б.</i> Социально-экономическое развитие регионов (на казахском языке).....	176
<i>Абдулина Г.А., Жолдасбекова Г.Ж.</i> Интеграция образования, науки и бизнеса: зарубежный и отечественный опыт (на казахском языке).....	182
<i>Игиликова С.И., Малбаков М.М.</i> О значении слова «Улитка» включен в список историческая лексика казахского языка (на казахском языке).....	188
<i>Досмагамбетова Д. Ж.</i> Али Шариати об умме как теоретической модели идеального общества (на казахском языке).....	192
<i>Жолдасбекова Г.Ж.</i> Развитие интеграционных процессов на современном этапе (на казахском языке).....	198

CONTENTS

<i>Bespayeva R.S., Bugubayeva R.O., Manuel F. Grela.</i> Development of the sphere of tourism on the basis of innovative marketing technologies (in English).....	5
<i>Vilena Seitova, Gulzhan Issatayeva, Roland Giese.</i> The development of agricultural innovation systems: methodological approaches (in English).....	15
<i>Dubina I.N., Turginbayeva A.N., Domalotov Ye.B.</i> The choice of public-private partnership in innovation (in English).....	21
<i>Kashuk L.I., Musalimova B.T., Simonov S.G.</i> Model of local financing of higher institutions, as a tool to increase efficiency of implementation of personnel policy in the regions (in English).....	30
<i>Mynzhanova G.T., Sailaubekov N.T.</i> Human resources analysis of higher education sphere in Kazakhstan at the present stage of development (in English).....	37
<i>Abdulina G.A., Abeldanova A.B.</i> Socio-economic development of the region (in English).....	43
<i>Abdullina G.A., Zholdasbekova G.Gh.</i> Integration of education, science and business: foreign and domestic experience (in English).....	49
<i>Igilikova S.I., Malbakov M.M.</i> On the meaning of the word "Snail" is included in the list historical vocabulary of the Kazakh language (in English).....	57
<i>Borodina A.A., Nursapa A.T.</i> International legal regulation of protection and use of underground waters (in English).....	61
<i>Dairabayeva G.B., Maldybek A. Zh.</i> Turkic world and kazakhstani model of interreligious and interethnic tolerance (in English).....	68
<i>Deister Y.S., Bilisbayeva A.M.</i> Peculiarities of determining the private international legal status of legal entities (in English).....	76
<i>Dosmagambetova J.</i> Ali Shariati about ummah as a theoretical model of the ideal society (in English).....	83
<i>Zholdasbekova G.Zh.</i> Development of integration processes at the present stage (in English).....	89
<i>Syzdykova N.</i> Institutional basis of the state audit in foreign countries and Kazakhstan (in English).....	97
<i>Ayupova Z.K., Kussainov D.U.</i> Legal systems of Central Asian countries.....	105
<i>Dyussebekova G.S., Aiguzhinova D.S., Khamitova D.M.</i> Use of renewables as factor of development of national economy of the republic of Kazakhstan.....	112
<i>Imangaliyeva S.</i> The role of academic mobility in students' core competences development in Kazakhstani university.....	120
<i>Abdrakhmanova R.S., Rey I.Yu., Sayabayev K.M., Alina G.B.</i> Green economy in rural tourism.....	127
<i>Asanova Zh.T.</i> Museums of Kazakhstan as object and subject of the cultural policy of the state.....	132
<i>Nurgabylov M.N., Nurpeisova A.A., Doshan A.S.</i> Applied aspects development of economics and tourism.....	136
<i>Sabirova R.K., Dzhumaeva A.K., Sayynova L.K.</i> Methods of pricing on industrial enterprises.....	140
<i>Sanaliev L.K., Kenzhegalieva G.B., Idelbayeva A.S.</i> Investigation of modern economic mechanisms for construction of the intellectual potential of the country as a moving factor of innovative economic development.....	144
<i>Absattarov G.R.</i> Legal kazakhstani - expression of high legal citizen culture: political aspects.....	148
* * *	
<i>Bespayeva R.S., Bugubayeva R.O., Manuel F. Grela.</i> Development of the sphere of tourism on the basis of innovative marketing technologies (in Russian).....	156
<i>Dubina I.N., Turginbayeva A.N., Domalotov Ye.B.</i> The choice of public-private partnership in innovation (in Russian).....	166
<i>Abdulina G.A., Abeldanova A.B.</i> Socio-economic development of the region (in Kazakh).....	176
<i>Abdullina G.A., Zholdasbekova G.Gh.</i> Integration of education, science and business: foreign and domestic experience (in Kazakh).....	182
<i>Igilikova S.I., Malbakov M.M.</i> On the meaning of the word "Snail" is included in the list historical vocabulary of the Kazakh language (in Kazakh).....	188
<i>Dosmagambetova J.</i> Ali Shariati about ummah as a theoretical model of the ideal society (in Kazakh).....	192
<i>Zholdasbekova G.Zh.</i> Development of integration processes at the present stage (in Kazakh).....	198

**PUBLICATION ETHICS AND PUBLICATION MALPRACTICE
IN THE JOURNALS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www:nauka-nanrk.kz

social-human.kz

Редакторы *М.С. Ахметова, Т.А. Апендиев, Д.С. Аленов*
Верстка на компьютере *А.М. Кульгинбаевой*

Подписано в печать 10.08.2018
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
13 п.л. Тираж 500. Заказ 4.